

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio III. An omnibus Clericis Beneficiatis debeantur decimæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

n. 71. Rebuff. q. 7. n. 11. & q. 3. n. 14. Suar. c. 28. n. 9. Canif. c. 12. Wamel. tom. 1. cons. 79. n. 4. Moneta l. c. n. 14. Laym. ac alij: idque bene deducunt ex c. 16. de Off. Jud. Ord. c. 13. & 31. h. t. ac præcipue ex cit. c. 4. de præscript. ubi supponitur, quartam decimarum ad Episcopum Jure comuni pertinere, cum ibi præscriptio contra eam non concedatur, nisi quadragenaria: quanto tempore opus non foret, nisi Episcopo Jus commune assisteret, & resisteret præscribenti. Statuta est hæc quarta decimalis ad exemplum legis Mosaicæ Num. 18. vi cujus Levitæ de suis decimis Sacerdotibus decimas pendere debebant. Ratio statuendi erat; tum quia Episcopo æquè ac alijs Clericis, & quidem majori ratione, debetur congrua & digna sublimi ejus gradu sustentatio; tum quia est Pastor universalis in sua Diocesi, & quidem immediatus omnium Parochorum. Unde à veritate alienum est, quod asserit Bern. van Elpen p. 2. Fur. Eccl. tit. 33. c. 3. n. 10. antiquitus quidem, antequam Ecclesia

possessionibus ditata esset, quantum omnium proventuum Ecclesiasticorum ad Episcopum spectasse; at hodie in decimis Parochialibus nec de Jure communi, nec de consuetudine, eis deberi aliquam portionem. Quod ait Jure scripto non deberi, falsum est; verum duntaxat, quod ait de consuetudinario: nam quemadmodum juxta cit. c. 4. huic quartæ præscribi potest, ita hodie in plurimis Diocesis vel consuetudine, vel præscriptione, vel ultronea Episcoporum cessione sublata est; quia aliunde ipsis sufficienter provifum est, partim ex decimis, quas in aliquot Parochijs ferè totas soli percipiunt, partim ex alijs redditibus.

Ex dictis consequens est, quod tradunt Rebuff. q. 7. n. 12. Suar. l. c. n. 10. Laym. l. 4. tit. 6. c. 4. Monet. n. 16. posse Episcopum nomine cuiusque Ecclesiæ parochialis ad consequendas decimas in defectum Parochi agere: tum quia est Prælati & Principalis Minister omnium Beneficiorum; tum quia ex singulis aliqua ipsi portio debetur.

QUÆSTIO III.

An omnibus Clericis Beneficiatis debeantur Decimæ?

SUMMARIUM.

341. *Opinio quorundam, decimas ad solos Clericos Curatos pertinere.*

342. 343. *Debentur ex Jussu omnibus Clericis Beneficiatis.*

344. *Non*

344. *Non obstant Jura in contrarium adduci solita.*

345. *Jus decimandi præcipuè ac primariò pertinet ad Parochum.*

346. *Habet ipse fundatam in Jure intentionem adversus quemcunque alium possessorem.*

347. *Consecraria tradita doctrina.*

341 **D**ecimas pertinere ad solos Parochos, eosque, qui curam animarum habent, opinio est S. Thomæ 2. 2. q. 87. n. 3. in C. Caiet. *ibid.* Gloss. in c. 29. h. t. Sylvest. *V. Decima n. 9.* Barbof. *l. c. n. 3.* ac aliorum. Rationem dant: quia decimæ debentur ministrantibus sacra; hæc verò ab illis solum ministrantur, qui ex officio habent curam animarum. Aliqui distinguunt, & dicunt, eas ex Justitia deberi solis illis, qui habent curam animarum; reliquis verò Clericis solum ex Charitate, & Religione propter præceptum Ecclesiæ.

342 **A**SSERT I. Clericis omnibus Beneficium habentibus decimæ ex Justitia debentur. Ita Aragon. *in 2. 2. q. 87. a. 1. & 3.* Valent. *ibid.* Soc. *l. 9. de Just. q. 3. a. 1. & 3.* Suar. *c. 28. n. 2. & 12. & c. 29. n. 3. & 4.* alijque RR. Probatur I. Illis omnibus ex justitia debentur decimæ, qui habent jus spirituale, in quo hoc debitum fundatur: atqui omnes Beneficiati tale jus habent. Mi prob. quia jus, quod habent Beneficiati, est jus percipiendi fructus & redditus Beneficiales; hi verò maxime consistunt in decimis.

343 **P**robatur II. & declaratur præcedens ratio. Omnes Beneficiati

sunt veri Ministri Ecclesiæ, ergo ex justitia debetur ipsis sustentatio ex decimis. Antecedens patet: quia Ecclesiæ & Populi Ministri non tantum sunt illi Clerici, qui Sacramenta administrant, & Verbum Dei prædicant; sed ij quoque, quæ titulo Beneficij & ex officio Altari ac Choro inserviunt. Conseq. probatur I. ex c. 22. h. t. ubi absolute dicitur: *Decimæ sunt Ministris Ecclesiæ tribuendæ.* Et c. 25. asseritur, *cum Deo debita sit solutio decimarum*, laicos esse cogendos *ad eas Clericis exhibendas.* C. 21. supponitur, eas Canonicis in sua Ecclesia esse debitas. Denique id probant antiqui Canones, qui in divisione decimarum disposuerunt, ut quarta pars non solum Parochis daretur, sed Presbyteris, Diaconibus, & Clero divideretur, ut dicitur c. 63. 16. q. 1. Eadem ferè habentur c. 1. 16. q. 7. Probatur eadem conseq. II. Ecclesia Beneficiatis etiam non curatis, sustentationem, quæ ipsis debetur vi Beneficij, assignavit ex decimis, æquè ac Parochis; facta autem semel hac assignatione & præcepto Ecclesiæ, debentur ipsis ex Justitia, ut dixi n. 42. sicut ex eadem debentur Parochis post factam Parochiarum divisionem.

U Pro,

Probatur III, Populus Christianus obligatur non tantum Sacramenta suscipere, sed etiam Sacrificium offerre, Deumque publice colere ac laudare. Unde non tantum tenetur alere Ministros, qui habent curam animarum, sed etiam alios, qui Deum per Sacrificia, aliisque varijs modis publice & nomine populi colant. Hinc naturalis ac divina obligatio Justitiæ, quam is habet ad alendos sacros Ministros, non est ex se limitata ad Parochos (licet quoad hos majori quâdam ratione urgeat) sed extenditur universaliter ad omnes illos, qui ex destinatione Ecclesiæ & ex officio Divina peragunt.

344 Neque obstat, quod Jura non pauca videntur solis Parochis tribuere jus decimandi: non enim dicunt, solendas esse Parochis, sed Parochijs, præcipue c. 29. h. t. ubi dicitur; *quod perceptio decimarum ad parochiales Ecclesias de jure communi pertineat*. Idem habetur c. 30. cod. At in Parochialibus Ecclesijs non computantur soli Parochi, sed etiam alij Ministri, licet cura & administratio proxima Parochiæ, & bonorum ad eam pertinentium peculiari modo ejusdem Rectori commissa sit.

345 Assert. II. Jus decimandi præcipue ac primario ad Parochum pertinet. Ita communis omnium sententia, firmata à Gregor. XV. *decis. 72. n. 3. 9. & 10.* ac sæpius à

Rota Rom. teste Barbof. *de Offic. Paroch. c. 28. §. 2. n. 7.* Patet ex c. ult. *de Paroch. & c. 29. & 30. h. t.* Sensus conclusionis est, quod postquam Canonicatus, Præpositura, Decanatus, aliæque Beneficia, seu duplicia seu simplicia, vel ex decimis, vel alijs redditibus Ecclesiasticis fundata sunt, totum jus decimandi ad Parochum spectet. Sic intelligendi sunt S. Thomas aliique relati n. 341. quando dicunt, jus decimandi penes solum Parochum esse: loquuntur nimirum de casu, quo alijs Clericis Beneficiatis de honesta sustentatione ex decimis aliisque redditibus Ecclesiasticis sufficienter provisum jam est. Porro ratio assertionis est: quia Parochus est Rector Ecclesiæ Parochialis, & immediatus Pastor Fidelium, qui in eadem continentur, ipsique maxime incumbit pondus ministerij spiritualis, quod præcipue in dispensatione Divinorum Mysteriorum, & Verbi Divini prædicatione consistit. Unde decimæ ipsi debentur ex Justitia simul, Religione, Charitate, & Obedientia seu vi præcepti Ecclesiastici, ut fuffius explicat Suar. c. 29. n. 2.

Ex dictis inferunt S. Thomas l. c. 34. Sylv. n. 14. Rebuff. g. 7. n. 4. & 5. Covarr. l. 1. var. c. 17. n. 7. Canis. c. 8. n. 2. Barbof. l. c. n. 7. 8. & 9. ubi assertit varias Rotæ decisiones, Laym. l. 4. tr. 6. c. 4. n. 3. Pirhing. h. t. n. 80. ac passim alij, quod Parochus fundatam in decimis intentionem de

de jure communi habeat contra quemlibet possessorem juris decimandi, etiam Episcopum, ita ut non teneatur probare, illud ad se pertinere, sed contrarium asserenti incumbat probatio, cum jus commune assistat Parocho, & resistat alijs *arg. c. 56. 16. q. 1. c. 24. h. t. c. ult. de Paroch.*

47 Ex ijs, quæ universim modò disputavi de Clericis Beneficiatis, consequens est, quòd applicatio decimarum per modum pensionis vel quomodocunque facta alicui etiam pio loco & religioso, invalida sit, si Beneficiatus privetur debita sustentatione, ut benè notant *Suar. c. 15. n. 7. & Pal. tr. 10. disp. un. pun. 10. n. 4.* Ratio patet: quia Parochis, aliisque curatis debetur honesta sustentatio jure etiam naturali & divino, reliquis Beneficiatis saltem Ecclesiastico. Neque SS. Pontifex, multò minùs Episcopus, est omnium decimarum dominus, sed dispensator. Unde rursus sequitur I. quòd non obstante tali applicatione, teneatur is, cui applicati sunt fructus, congruenter alere Beneficiatum: nisi ipse Pontifex aliter illi provideat. II. Sequitur, quòd Beneficiati, v. g. Canonici Ecclesiarum Cathedra-

dralium, quorum præbendis annexi sunt Pastoratus, quos per Vicarios administrant, teneantur ex Justitia ejusmodi Vicarijs debitam sustentationem tribuere: alioquin, ut observant *Lessius l. 2. c. 39. n. 17. & Palao l. c. n. 3.* injuriam faciunt, tum suis Vicarijs, qui totum laborem subeunt; tum populo, qui cum largas det decimas, quibus aptissimum ministrum habere posset, acceptare cogitur parùm idoneum, cum sæpe non querantur, qui munus videantur optimè administraturi, sed qui minimo stipendio servire velint. Ex quo, ut ait *Lessius l. c.* multis in locis magna animarum strages. Cæterum si hujusmodi substitutis & Vicarijs, vel Beneficiatis, quibus decimæ ademptæ & alijs applicatæ sunt, non suppetat congrua sustentatio, non propterea tenetur populus contribuere, alias vel decimas vel pensiones dando, ut contra nonnullos benè tradunt ac demonstrant *Covarr. l. c. n. 3. Suar. cit. c. 15. à n. 8. Less. & Palao ll. cc.* Addit iste *n. 5.* posse in tali casu Parochianos denegare decimas, donec suo Pastori vel inde vel ex alijs redditibus debita portio pro honesta sustentatione assignetur.

QUÆSTIO IV.

An Religiosis & Clericis non Beneficiatis debeantur Decimæ?

U 2

S U M.